

Klima, flom og dårlig arealplanlegging. *(Refusert debattinnlegg i Aftenposten 03.11.2014)*

Aftenpostens leder søndag 2 november har som overskrift at "flomkartleggingen må intensiveres". Det er sikkert en riktig observasjon, men det hjelper lite med flomkartlegging når kommunene neglisjerer resultatet. En undersøkelse presentert av Teknisk Ukeblad ifjor (TU nr. 29/13) viser at i et utvalg av 12 sørnorske kommuner som har vært dekket av NVEs flomsonekartlegging, er det i ettertid tilsammen gitt ca. 1000 tillatelser til utbygging i soner med forventet 50 årsflom. Hvor lenge vil forsikringsbransjen akseptere dette?

Flomskadene på Kvam for få år tilbake skyldtes primært dårlig arealplanlegging, og ikke klimaendring, for nedbørsmengdene var ikke eksepsjonelle. Flommen var typisk for et kaldt innlandsklima, med mye snø i fjellet utover våren, etterfulgt av plutselig sommervarme og nedbør. Som flomtype var dette bare en blek kopi av Storovsen som fant sted i 1789, midt under den lille istid.

Jeg har mistanke om at siste ukes flomskader på Vestlandet også primært er et resultat av dårlig arealplanlegging. Flommen er beskrevet som en 200 års flom, og minstekravet for å nye boligbygg idag er at de er sikret mot slik flom. NRK1 dokumenterte sist søndag at elveløpet gjennom Odda har blitt vesentlig innsnevret med årene på grunn av utfylling og utbygging, og da ber man om problemer.

Aftenposten knytter skadene til klimaet og er som vanlig lite etterrettelig i klimaspørsmål. Man skriver at "Det er for lenge slått fast at de nærmeste årene vil gi oss mer nedbør, mer vind og stigende havnivå". Man har åpenbart ikke fått med seg FN's klimapanel i en rapport i 2012 konkluderte at det gjennomgående ikke har blitt mer ekstremvær og at det heller ikke forventes noen økning de neste 20-30 år. Når det gjelder vind, er det vel dokumentert at det ikke har blitt flere eller kraftigere stormer, snarere tvert imot. Med hensyn til nedbør, antyder klimapanelet regionale variasjoner, men ikke noe entydig bilde. Det er hevdet at nedbørsmengden i Norge er øket, men jeg har til gode å se det dokumentert. Nedbørstatistikk for Oslo viser flere kraftige regnfall (mer enn 40mm/døgn) på det kalde 1950-tallet enn i noe senere tiår. Havet har steget siden siste istid, gjennomsnittlig stigning er et sted mellom 1-3mm per år på verdensbasis og uten tegn til akselerasjon. Ifølge Statens Kartverk er brutto havstigning langs norskekysten ca. 1.8mm per år, og med en gjennomsnittlig landheving av samme størrelsesorden blir nettoeffekten tilnærmet lik null.

Dagfinn R. Moe

Siv.ing